

उत्तराखण्ड-संस्कृत-विश्वविद्यालयः, हरिद्वारम्

विकल्पाधारित-क्रेडिटप्रणाली- (CBCS) पाठ्यक्रमप्रारूपम्
(2019-20सत्रतःप्रभावि)

शाङ्करवेदान्त-आचार्यः (M.A)

प्रथमसत्रम् (I-Semester)

पूर्णाङ्काः 100

सैद्धान्तिकमूल्याङ्कनम्-80

आन्तरिकमूल्याङ्कनम्-20

प्रथमपत्रम् CC-1	पाठ्यग्रन्थः- ब्रह्मसूत्रम् (शाङ्करभाष्यसहितम्) प्रथमाध्यायस्य प्रथम-द्वितीयपादौ	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	प्रथमपादस्यादितः शास्त्रयोनित्वाधिकरणं यावत्	16	1
2.	समन्वयाधिकरणतः अन्तराधिकरणं यावत् ।	16	1
3.	आकाशाधिकरणतः अन्त्यं यावत् ।	16	1
4.	द्वितीयपादस्यादितः गुहाप्रविष्टाधिकरणं यावत्।	16	1
5.	द्वितीयपादे अवशिष्टः भागः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

द्वितीयपत्रम् CC-2	पाठ्यग्रन्थः- छान्दोग्योपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहिता) (पञ्चम-षष्ठप्रपाठकौ)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	पञ्चमप्रपाठके प्राणसंवादः ।	16	1
2.	पञ्चमप्रपाठके पञ्चाग्निविद्या-जीवगतिश्च ।	16	1
3.	पञ्चमप्रपाठके वैश्वानरविध्यारम्भः ।	16	1
4.	षष्ठप्रपाठके आदितः मधुदृष्टान्तेन तत्त्वमसि इत्युपदेशपर्यन्तम् ।	16	1
5.	परिशिष्टो भागः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

तृतीयपत्रम् CC-3	पाठ्यग्रन्थः- श्रीमद्भगवद्गीता (शाङ्करभाष्यसहिता) (त्रयोदश-चतुर्दश-पञ्चदशाध्यायाः)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	त्रयोदशाध्याये आदितः पञ्चदशश्लोकपर्यन्तम् ।	16	1
2.	त्रयोदशाध्याय षोडशतमश्लोकतः अन्त्यं यावत् ।	16	1
3.	चतुर्दशाध्याये आदितः पञ्चदशश्लोकपर्यन्तम् ।	16	1
4.	चतुर्दशाध्याये षोडशश्लोकतः अन्त्यं यावत् ।	16	1
5.	पञ्चदशोऽध्यायः (सम्पूर्णः) ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

चतुर्थपत्रम् CC-4	पाठ्यग्रन्थः- ब्रह्मसूत्रम् (शाङ्करभाष्यसहितम्) (द्वितीयाध्यायस्य प्रथम-द्वितीयपादौ)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	प्रथमपादे स्मृत्यधिकरणतः भोक्त्रादिविभागो लोकवद् इति पर्यन्तम्	16	1
2.	प्रथमपादे आरम्भाधिकरणतः कृत्स्नप्रसक्त्यधिकरणं यावत् ।	16	1
3.	प्रथमपादे सर्वापेताधिकरणतः अन्त्यं यावत् ।	16	1
4.	द्वितीयपादे आदितः समुदायाधिकरणपर्यन्तम्।	16	1
5.	द्वितीयपादे अभावाधिकरणतः अन्त्यं यावत् ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

पञ्चमपत्रम् EC-A 1	पाठ्यग्रन्थः- अर्थसंग्रहः (सम्पूर्णः)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	आदितः वेदस्य लक्षणं विभागश्चेतिपर्यन्तम् ।	16	1
2.	विधिविभागः ।	16	1
3.	मन्त्रविभागः ।	16	1
4.	नामधेयविभागः ।	16	1
5.	निषेधविभागः अर्थवादविभागश्च ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

पञ्चमपत्रम् BC-B1	पाठ्यग्रन्थः- वेदान्तसारः(सदानन्दप्रणीतः)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	आदितः अधिकारिलक्षणं यावत् ।	16	1
2.	अध्यारोपनिरूपणतः सूक्ष्मशरीरनिरूपणं यावत् ।	16	1
3.	स्थूलशरीरनिरूपणतः 'तत्त्वमसि' इति वाक्यार्थनिरूपणं यावत् ।	16	1
4.	'अहं ब्रह्मास्मि' इत्यतः जीवनमुक्तस्य लक्षणं यावत् ।	16	1
5.	शिष्टो भागः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

शाङ्करवेदान्त-आचार्यः (M.A)
द्वितीयसत्रम् (II-Semester)

पूर्णाङ्काः 100
सैद्धान्तिकमूल्याङ्कनम्-80
आन्तरिकमूल्याङ्कनम्-20

प्रथमपत्रम् CC-5	पाठ्यग्रन्थः- ब्रह्मसूत्रम् (शाङ्करभाष्यसहितम्) (प्रथमाध्याये तृतीय-चतुर्थपादौ)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	तृतीयपादे द्युभ्वाद्यधिकरणतः दहराधिकरणं यावत् ।	16	1
2.	तृतीयपादे अनुकृत्यधिकरणतः कम्पनाधिकरणं यावत् ।	16	1
3.	तृतीयपादे अवशिष्टो भागः।	16	1
4.	चतुर्थपादे आनुमानिकाधिकरणतः कारणत्वाधिकरणं यावत् ।	16	1
5.	चतुर्थपादे अवशिष्टो भागः।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

द्वितीयपत्रम् CC-6	पाठ्यग्रन्थः- छान्दोग्योपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहिता) (सप्तम-अष्टमाध्यायौ)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	सप्तमेऽध्याये प्रथमतः नवमखण्डपर्यन्तम् ।	16	1
2.	सप्तमेऽध्याये दशमतःअष्टादशखण्डपर्यन्तम् ।	16	1
3.	सप्तमेऽध्याये एकोनविंशतः षड्विंशखण्डपर्यन्तम् ।	16	1
4.	अष्टमेऽध्याये प्रथमतः नवमखण्डपर्यन्तम् ।	16	1
5.	अष्टमेऽध्याये दशमतः पञ्चदशखण्डपर्यन्तम् ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

तृतीयपत्रम् CC-7	पाठ्यग्रन्थः- श्रीमद्भगवद्गीता (शाङ्करभाष्यसहिता) षोडश-सप्तदश-अष्टादशाध्यायाः ।	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	षोडशोऽध्यायः ।	16	1
2.	सप्तदशाध्याये आदितः त्रिंशत्तमश्लोकपर्यन्तम् ।	16	1
3.	सप्तदशाध्याये अवशिष्टो भागः।	16	1
4.	अष्टादशोऽध्याये प्रथमतः पञ्चत्रिंशत्तमश्लोकपर्यन्तम् ।	16	1
5.	अष्टादशोऽध्याये परिशिष्टो भागः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

चतुर्थपत्रम् CC-8	पाठ्यग्रन्थः- ब्रह्मसूत्रम् (शाङ्करभाष्यसहितम्) (द्वितीयेऽध्याये तृतीय-चतुर्थपादौ)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	तृतीयपादे आदितः पञ्चमाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
2.	तृतीयपादे षष्ठाधिकरणतः एकादशाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
3.	तृतीयपादे अवशिष्टो भागः ।	16	1
4.	चतुर्थपादे आदितः पञ्चमाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
5.	चतुर्थपादे अवशिष्टो भागः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

पञ्चमपत्रम् EC-A2	पाठ्यग्रन्थः- श्रीमच्चित्सुखाचार्यविरचिता तत्त्वप्रदीपिका (प्रथमपरिच्छेद आदितो मिथ्यात्वनिरूपणं यावत् ।)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	स्वप्रकाशत्वनिरूपणे पूर्वपक्ष उत्तरपक्षश्च ।	16	1
2.	स्वप्रकाशत्वानुमाने हेतुदोषनिरास इत्यतः आत्मनः स्वप्रकाशत्वनिरूपणं यावत् ।	16	1
3.	तमसो भावत्वे पूर्वपक्ष उत्तरपक्षश्च ।	16	1
4.	मिथ्यात्वनिरूपणे पूर्वपक्षः ।	16	1
5.	मिथ्यात्वनिरूपणम् उत्तरपक्षः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

पञ्चमपत्रम् EC-B 2	पाठ्यग्रन्थः- श्रीमद्भगवद्गीता (शाङ्करभाष्यसहिता) द्वितीय-तृतीयाध्यायौ	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	द्वितीयेऽध्याये आदितः 25तमं श्लोकं यावत् ।	16	1
2.	द्वितीयेऽध्याये 26तः 50 तमं श्लोकं यावत् ।	16	1
3.	द्वितीयेऽध्याये 51तः अन्त्यं श्लोकं यावत् ।	16	1
4.	तृतीयेऽध्याये आदितः 25तमं श्लोकं यावत् ।	16	1
5.	तृतीयेऽध्याये 26तः अन्त्यं श्लोकं यावत् ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

शाङ्करवेदान्त-आचार्यः (M.A)
तृतीयसत्रम् (III-Semester)

पूर्णाङ्काः 100
सैद्धान्तिकमूल्याङ्कनम्-80
आन्तरिकमूल्याङ्कनम्-20

प्रथमपत्रम् CC-9	पाठ्यग्रन्थः- ब्रह्मसूत्रम् (शाङ्करभाष्यसहितम्) (तृतीयेऽध्याये प्रथम-द्वितीयपादौ)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	प्रथमपाद आदितः तृतीयाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
2.	प्रथमपादे अवशिष्टो भागः।	16	1
3.	द्वितीयपाद आदितः तृतीयाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
4.	द्वितीयपादे चतुर्थाधिकरणतः षष्ठाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
5.	द्वितीयपादे अवशिष्टो भागः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

द्वितीयपत्रम् CC-10	पाठ्यग्रन्थः- भामती (अध्यासभाष्यपर्यन्ता)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	मङ्गलश्लोकाः अध्यासविचारश्च ।	16	1
2.	अध्यासानुपपत्तिशङ्का तस्या निरासश्च ।	16	1
3.	अध्यासस्य लक्षणम् आत्मख्यातिश्च ।	16	1
4.	अख्यातिः अन्यथाख्यातिश्च ।	16	1
5.	आत्मन्यविषये कथमध्यासः, आत्मा नैकान्तेनाविषयः अध्यास एवाविद्या चेति ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

तृतीयपत्रम् CC-11	पाठ्यग्रन्थः- अद्वैतसिद्धिः (आदितःसोपाधिकत्वनिरूपणपर्यन्ता)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	आदितः पक्षतावच्छेदकनिरुक्तिपर्यन्तम् ।	16	1
2.	प्रथममिथ्यात्वविचारः, द्वितीयमिथ्यात्वोपपत्तिः, तृतीयमिथ्यात्वविचारश्च ।	16	1
3.	चतुर्थमिथ्यात्वविचारः, पञ्चममिथ्यात्वविचारः, मिथ्यात्वसामान्योपपत्तिश्च।	16	1
4.	दृश्यत्वहेतूपपत्तिः जडत्वहेतूपपत्तिश्च ।	16	1
5.	परिच्छिन्नत्वहेतूपपत्तिः, अंशत्वहेतूपपत्तिः सोपाधिकत्वनिरासश्च ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

चतुर्थपत्रम् CC-12	पाठ्यग्रन्थः- खण्डनखण्डखाद्यम् (प्रथमपरिच्छेद आदितो लक्षणविशेषखण्डनपर्यन्तम्)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	प्रथमपरिच्छेदे प्रमाणाद्यभ्युपगमस्य इत्यतः संवित्स्वप्रकाशत्ववाद इति पर्यन्तम् ।	16	1
2.	प्रथमपरिच्छेदे क्रियाकर्मभावखण्डनं विषयविषयिभावखण्डनञ्च ।	16	1
3.	प्रथमपरिच्छेदे सौगतब्रह्मवादिनोर्भेदः अद्वैते प्रमाणविचारश्च ।	16	1
4.	प्रथमपरिच्छेदे चतुर्विधखण्डनं खण्डनयुक्तीनां यथेष्टविनियोगश्च ।	16	1
5.	प्रथमपरिच्छेदे लक्षणसामान्यखण्डनं लक्षणविशेषखण्डनञ्च ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

पञ्चमपत्रम् EC-A 3	पाठ्यग्रन्थः- स्वशास्त्रस्येतिहासः क-स्वशास्त्रनिबन्धाः । ख-स्वशास्त्रीयाचार्यपरिचयः ।	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	क-अध्यासः ख-मिथ्यात्वम्	16	1
2.	क-स्वप्रकाशः ख- अथातो ब्रह्मजिज्ञासा	16	1
3.	क-प्रमाणानि ख- अनिर्वचनीयख्यातिः ग-प्रस्थानत्रयी	16	1
4.	क-शङ्कराचार्यः ख-मधूसूदनसरस्वती ग-अप्पयदीक्षितः घ -अप्पयदीक्षितः	16	1
5.	क-सदानन्दः ख-धर्मराजाध्वरीन्द्रः ग-सुरेश्वराचार्यः घ-वाचस्पतिमिश्रः	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

सन्दर्भग्रन्थ-अद्वैत वेदान्त (इतिहास तथा सिद्धान्त) डॉ.राममूर्ति शर्मा ईस्टर्न बुक लिंकर्स नई दिल्ली

पञ्चमपत्रम् BC-B 3	पाठ्यग्रन्थः- कठोपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहिता) प्रथमद्वितीयाध्यायौ	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	प्रथमाध्याये प्रथमा वल्ली ।	16	1
2.	प्रथमाध्याये द्वितीया वल्ली ।	16	1
3.	प्रथमाध्याये तृतीया वल्ली ।	16	1
4.	द्वितीयाध्याये प्रथमा वल्ली ।	16	1
5.	द्वितीयाध्याये द्वितीय-तृतीयवलयौ ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

शाङ्करवेदान्त-आचार्यः (M.A)

चतुर्थसत्रम्(IV-Semester)

पूर्णाङ्काः 100
सैद्धान्तिकमूल्याङ्कनम्-80
आन्तरिकमूल्याङ्कनम्-20

प्रथमपत्रम् CC-13	पाठ्यग्रन्थः- ब्रह्मसूत्रम् (शाङ्करभाष्यसहितम्) तृतीयाध्याये तृतीय-चतुर्थपादौ	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	तृतीयपादे आदितः सप्तमाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
2.	तृतीयपादे अष्टमादिकरणतः पञ्चदशादिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
3.	तृतीयपादे अवशिष्टो भागः ।	16	1
4.	चतुर्थपादे आदितः नवमाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
5.	चतुर्थपादे अवशिष्टो भागः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

द्वितीयपत्रम् CC-14	पाठ्यग्रन्थः- ब्रह्मसूत्रम् (शाङ्करभाष्यसहितम्) चतुर्थाध्यायः (सम्पूर्णः)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	प्रथमपादे आदितः सप्तमाधिकरणपर्यन्तम् ।	16	1
2.	प्रथमपादे अवशिष्टो भागः ।	16	1
3.	द्वितीयपादः ।	16	1
4.	तृतीयपादः ।	16	1
5.	चतुर्थपादः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम् (Tutorial)।	20	1

तृतीयपत्रम् CC-15	पाठ्यग्रन्थः- शास्त्रसिद्धान्तलेशसङ्ग्रहः (प्रथमपरिच्छेदः)	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	विधिविचारः ।	16	1
2.	ब्रह्मकारणविचारः जीवेश्वरविचारश्च ।	16	1
3.	ब्रह्मणःसर्वज्ञत्वम् वृत्तिनिर्गमनञ्च ।	16	1
4.	आवरणाभिभवः साक्षीस्वरूपञ्च ।	16	1
5.	सकारणाध्यासः ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

चतुर्थपत्रम् CC-16	पाठ्यग्रन्थः- वाक्परीक्षा	पूर्णाङ्काः 100	क्रेडिट 06
-------------------------------	----------------------------------	----------------------------	-----------------------

पञ्चमपत्रम् EC-A4	पाठ्यग्रन्थः- बृहदारण्यकोपनिषत् (शाङ्करभाष्यसहिता) तृतीय-चतुर्थाध्यायौ	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	तृतीयेऽध्याये प्रथम-द्वितीय-तृतीयब्राह्मणानि ।	16	1
2.	तृतीयेऽध्याये चतुर्थ-पञ्चम-षष्ठ-ब्राह्मणानि ।	16	1
3.	तृतीयेऽध्याये सप्तम-अष्टम-नवमब्राह्मणानि ।	16	1
4.	चतुर्थेऽध्याये प्रथम-द्वितीय-तृतीयब्राह्मणानि ।	16	1
5.	चतुर्थेऽध्याये चतुर्थ-पञ्चम-षष्ठ-ब्राह्मणानि ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1

पञ्चमपत्रम् EC-B 4	पाठ्यग्रन्थः- ब्रह्मसूत्रम् (शाङ्करभाष्यसहितम्) अध्यासभाष्यतः समन्वयाधिकरणभाष्यपर्यन्तम्	पूर्णाङ्काः 80+20	क्रेडिट 05+01
इकाई (भागः)	पाठ्यविषयाः	अङ्काः	क्रेडिट
1.	भूमिकाभागः	16	1
2.	अध्यासभाष्यम् ।	16	1
3.	ब्रह्मविचारभाष्यम् ।	16	1
4.	जन्माद्यधिकरणभाष्यं शास्त्रयोनित्वाधिकरणभाष्यञ्च ।	16	1
5.	समन्वयाधिकरणभाष्यम् ।	16	1
6.	अनुशिक्षणम्(Tutorial) ।	20	1